

Nyhedsbrev nr. 8/2015

Arbejdsmiljøklagenævnet har i september måned 2015 truffet 42 afgørelser.

Heraf er de nedenstående afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, når de er frigivet dér.

Afgørelserne kan søges frem på retsinformation.dk under søgekriteriet: "Ressortministeriets journalnummer": Brug journalnumrene, der står her i nyhedsbrevet under den enkelte afgørelse.

Indhold

Sag nr. 1: Fastholdelse af påbud om at sikre effektiv procesventilation over stegested i et køkken.....	1
Sag nr. 2: Påbud om at træffe effektive foranstaltninger mod seksuel chikane ophævet på grund af manglende dokumentation.....	2
Sag nr. 3: Fastholdelse af påbud om straks at træffe effektive foranstaltninger til forebyggelse af ulykker på grund af elektrisk strøm ved arbejde i gondol brugt til vinduespudsning.....	4
Sag nr. 4: Fastholdelse af påbud om at sikre, at unge under 18 år ikke udsættes for fysiske belastninger ved løft af byrder på 17 kg.....	6
Sag nr. 5: Påbud om at undgå unødige fysiske belastninger ved arbejde i små stande med et skrånende gulv.....	8
Sag nr. 6: Fastholdelse af påbud om at sikre at arbejdet med valsning ved maskine ikke sker under forhold og omstændigheder, som frembyder særlig fare.....	10

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1: Fastholdelse af påbud om at sikre effektiv procesventilation over stegested i et køkken

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om, at en virksomhed skulle sikre effektiv procesventilation over to kipstegere i virksomhedens køkken, da der under stegeprocessen opstod en tydelig og kraftig søjle af stegeos, som udsatte de ansatte for sundhedsskadelig stegeos, selv om der var ventilation i en højde på 4-5 meter over stegestedet.

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg på en virksomhed, som laver mad. I køkkenet konstaterede Arbejdstilsynet, at 4-5 meter over en kogeø var etableret et stort emfang/rumventilation.

Arbejdstilsynet konstaterede, at der under stegeprocessen udvikledes en tydelig og kraftig søjle af stegeos, der steg opad og passerede tæt forbi de ansattes indåndingszone, og at de ansatte bøjede sig ind over kipstegeren.

Regler

Det fremgår af § 42, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at et arbejdssted skal indrettes således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 35, stk. 1, i bekendtgørelsen om faste arbejdssteders indretning, at hvis det ikke kan hindres, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af luftarter der er sundhedsskadelige, eller udvikling af røg, ildelugt eller anden generende luftforurening, skal der etableres en mekanisk udsugning, der så vidt muligt fjerner forureningen på det sted, hvor den udvikles.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynet påbud, således at virksomheden skulle sikre effektiv procesventilation over de to kipstegere i virksomhedens køkken, idet nævnet fandt, at der ikke var effektiv procesventilation.

Nævnet lagde vægt på, at der under stegeprocessen opstod en tydelig og kraftig søjle af stegeos, der steg opad, hvorved de ansatte blev udsat for sundhedsskadelig stegeos, selv om der var etableret procesudsugning i form af stort emfang/rumventilation over hele virksomhedens kogeø i en skønsmæssig højde på 4-5 m.

Nævnet lagde desuden vægt på, at den udviklede stegeos passerede meget tæt forbi de ansattes indåndingszone ved arbejdsprocessen, samt at hovedet/indåndingszonen hos de ansatte blev ført ind i søjlen af stegeos, når de bøjede sig ind over kipstegeren for at vende/røre i maden. Afgørelsen blev truffet af et enigt nævn (**j.nr. 2015-6030-37386**).

Sag nr. 2: Påbud om at træffe effektive foranstaltninger mod seksuel chikane ophævet på grund af manglende dokumentation

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede et påbud om at træffe effektive foranstaltninger mod risiko for fysisk eller psykisk helbredsforringelse som følge af seksuel chikane, da Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkelig grad havde dokumenteret, om der faktisk var tale om seksuel chikane i det aktuelle tilfælde set i forhold til Arbejdstilsynets definition herfor.

Arbejdstilsynet afgav efter besøg på en virksomhed påbud om at sikre, at arbejdet ikke medfører risiko for fysisk eller psykisk helbredsforringelse som følge af seksuel chikane.

Arbejdstilsynet havde truffet afgørelsen efter en vurdering af blandt andet oplysninger fra virksomheden om, at der var en kvindelig ansat, som havde oplyst om dårligt samarbejde og konflikter i forhold til en mandlig kollega.

Den kvindelige ansatte fandt, at kollegaen var nærgående og havde gået meget tæt på hende, dog uden at røre. Den kvindelige ansatte havde oplevet kropssproget som "lum-mert" og seksuel intimiderende.

Desuden havde den kvindelige ansatte oplevet at blive skældt ud og kritiseret af den mandlige kollega for en hændelse, som lå langt tilbage i tid.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 4, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at arbejdet i alle led skal planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er nævnt i bekendtgørelsen.

Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse.

Det fremgår af § 7, i samme bekendtgørelse, at arbejdet i alle led udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de fysiske og psykosociale forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Det fremgår af § 9 a, i samme bekendtgørelse, at det ved arbejdets udførelse skal sikres, at arbejdet ikke medfører risiko for fysisk eller psykisk helbredsforringelse som følge af mobning, herunder seksuel chikane.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets påbud om at træffe effektive foranstaltninger mod risiko for fysisk eller psykisk helbredsforringelse som følge af seksuel chikane, idet et flertal af nævnets medlemmer fandt, at Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkelig grad havde dokumenteret, om der faktisk var tale om seksuel chikane i det aktuelle tilfælde set i forhold til Arbejdstilsynets definition herfor.

Flertallet lagde vægt på, at Arbejdstilsynets afgørelse efter sin formulering alene drejede sig om at træffe effektive foranstaltninger mod seksuel chikane.

Flertallet lagde i den forbindelse vægt på, at Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkelig grad havde godtgjort, om der var tale om seksuel chikane, som efter definitionen kræver, at en eller flere personer regelmæssigt og over længere tid eller gentagne gange på grov vis har udsat en eller flere personer for uønskede handlinger af seksuel karakter, som vedkommende opfatter som krænkende.

Flertallet lagde herved til grund, at Arbejdstilsynet ved sin afgørelse alene havde henvist til, at en ansats forhold til en mandlig kollega var præget af dårligt samarbejde og konflikter. Den

ansatte fandt, at kollegaen var nærgående og gentagne gange gik meget tæt på hende, dog uden at røre. Den ansatte oplevede kropssproget som "lummert" og seksuelt intimiderende.

Det blev desuden anført, at den ansatte af kollegaen oplevede at blive udkældt og kritiseret for en hændelse, som lå langt tilbage.

Flertallet har herved alene forholdt sig til, om der er tilstrækkelige oplysninger om, at en eller flere personer regelmæssigt og over længere tid eller gentagne gange på grov vis har udsat en eller flere personer for uønskede handlinger af seksuel karakter, som vedkommende opfatter som krænkende.

Flertallet har således ikke forholdt sig til, om der er tale om handlinger, der kan betegnes som mobning. Afgørelsen blev truffet af et flertal på 9 ud af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer.

Mindretalsudtalelse: Et mindretal på 2 af nævnets medlemmer fandt, at sagen burde hjemvises, da nævnet ikke kan træffe afgørelse på det foreliggende grundlag (**j.nr. 2015-6024-30495**).

Sag nr. 3: Fastholdelse af påbud om straks at træffe effektive foranstaltninger til forebyggelse af ulykker på grund af elektrisk strøm ved arbejde i gondol brugt til vinduespudsning

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at en virksomhed var rette modtager af et påbud om straks at træffe effektive foranstaltninger til forebyggelse af ulykker hidrørende fra elektrisk strøm ved arbejde i gondol brugt ved vinduespudsning, og fastholdt påbuddet, idet en af virksomhedens ansatte havde fået stød, da han under arbejde med vinduespudsning kom til at træde på en ledning og fik strøm igennem sig.

Arbejdstilsynet undersøgte ved et tilsynsbesøg en arbejdsulykke, hvor en ansat fik stød fra 220 V strømførende ledninger. Det blev oplyst, at en af virksomhedens ansatte havde fået stød, da han under arbejde med vinduespudsning fra en gondollift kom til at træde på en ledning, hvorved denne var blevet blotlagt, og han fik strøm igennem sig.

Arbejdstilsynet afgav påbud om, at virksomheden straks skulle træffe effektive foranstaltninger til forebyggelse af ulykker fra elektrisk strøm ved arbejde i gondol brugt til vinduespudsning.

Virksomheden klagede over påbuddet og anførte, at virksomheden før brug af gondolen havde kontrolleret, at denne var forsynet med godkendelsesmærke. Den elektriske indretning i gondolen opfyldte også strækstrømbekendtgørelsens krav.

Desuden anførte virksomheden, at den ansatte havde fået en meget omhyggelig instruktion, og der var holdt øje med ham en hel dag. Han var blevet rådgivet under instruktion i at holde øje med, at styreledningen kom korrekt ned i gondolen, når han kørte op og ned for at eliminere risici, ligesom han havde kontrolleret, at alle ledningerne sad normalt.

Videre er det anført, at ejeren ved tilbudsgivning havde informeret om gondolen og dens indretning, og at denne var lovlig og i orden og korrekt vedligeholdt, samt at ejeren stod for dette.

Regler

Det fremgår af § 15, i arbejdsmiljøloven, at arbejdsgiveren skal sørge for, at arbejdsforholdene sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige. Der henvises her blandt andet særligt til lovens regler om arbejdets udførelse.

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 2, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at forpligtelserne ifølge denne bekendtgørelse påhviler arbejdsgivere, virksomhedsledere, arbejdsleder og øvrige ansatte, leverandører, projekterende, reparatører m.fl. efter arbejdsmiljølovens almindelige regler.

Det fremgår af § 4, i samme bekendtgørelse, at arbejdet i alle led skal planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er nævnt i bekendtgørelsen.

Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse.

Det fremgår af § 13, nr. 1, i samme bekendtgørelse, at det ved udførelsen af arbejdet skal sikres, at der er truffet effektive foranstaltninger til at forebygge risiko for ulykker hidrørende fra elektrisk strøm.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at virksomheden var rette modtager af afgørelsen og fastholdt Arbejdstilsynets påbud om straks at træffe effektive foranstaltninger til forebyggelse af ulykker hidrørende fra elektrisk strøm ved arbejde i gondol brugt ved vinduespudsning.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøget fik oplyst, at en af virksomhedens ansatte havde fået stød, da han under arbejde med vinduespudsning fra gondollift kom til at træde på en ledning, hvorved denne var blevet blotlagt, og han fik strøm igennem sig.

Virksomheden har efter reglerne i arbejdsmiljølovgivningen et selvstændigt ansvar for egne ansatte, selv om ejeren af gondolen havde ansvaret for, at gondolen var lovlig, i orden og korrekt vedligeholdt.

Nævnet vurderede herefter, at der var risiko for, at ansatte kunne få elektrisk stød, hvis de ved et uheld fik trådt en eller flere ledninger ud af styreboksen ved indstigning i gondolen.

Nævnet lagde vægt på, at en af virksomhedens ansatte skulle stige ind i gondolen, hvor der var strømførende ledninger fra bl.a. styreboks på gulvet, som den ansatte kunne risikere at

træde på i forbindelse med vinduespudsningen, hvorved der var risiko for, at den ansatte trådte en eller flere ledninger ud af styreboksen.

Det vurderes, at der er risiko for, at de ansatte kunne få elektrisk stød fra en udtrådt ledning, hvis de ansatte kom i direkte kontakt med en blotlagt strømførende ledning, eller hvis den blotlagte ledning kom i kontakt med vand eller gondolens metaldele, hvorved der kunne sendes elektrisk strøm gennem hele gondolen og videre til den ansatte.

Arbejdsmiljøklagenævnet bemærkede til klagen, at nævnet er opmærksom på, at virksomheden havde instrueret den ansatte og ført tilsyn med denne. Når der alligevel gives et påbud, som skal efterkommes straks, skyldes dette, at påbuddet drejer sig om at sikre virksomhedens fortsatte arbejde med vinduespudsning under hensyntagen til, at gondolliften ikke var sikret mod ulykker hidrørende fra elektrisk strøm.

Nævnet bemærkede desuden, at det forhold, at virksomheden havde gjort, hvad virksomheden mener, at der er muligt for at sikre arbejdsmiljøet, ikke har betydning for, om der kan afgives et strakspåbud, men det kan efter reglerne have en betydning for en eventuel straffesag.

Ved vurderingen af, om der kan gives et påbud efter arbejdsmiljøloven, er det afgørende, at der ved udførelsen af arbejdet ikke var truffet effektive foranstaltninger til at forebygge ulykker hidrørende fra elektrisk strøm ved arbejde i gondol, som benyttes af arbejdsgiverens ansatte ved vinduespudsning.

Nævnet bemærkede endeligt, at det følger af arbejdsmiljølovgivningens regler, at arbejdsgiveren har et selvstændigt ansvar for at sikre egne ansatte, og at arbejdet udføres således, at det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt (**j.nr. 2015-6020-37426 og 2015-6199-45526**).

Sag nr. 4: Fastholdelse af påbud om at sikre at unge under 18 år ikke udsættes for fysiske belastninger ved løft af mælkekasser med en vægt på 17 kg

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om, at en virksomhed straks skulle sikre, at unge ikke udsættes for fysiske belastninger, der på kort eller langt sigt er skadelige for deres sundhed, idet en medarbejder, der var under 18 år, løftede cirka 10 mælkekasser på 17,3 kg på en vagt 2 gange om ugen. Der var tale om løft i $\frac{3}{4}$ arms afstand, løft i underarms afstand samt løft med foroverbøjning af ryggen.

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at en medarbejder, der var under 18 år, løftede mælkekasser med en vægt på 17,3 kg. Den unge løftede i $\frac{3}{4}$ arms afstand, i underarms afstand, samt foretog løft med foroverbøjning af ryggen.

Arbejdstilsynet fik oplyst på stedet, at medarbejderen løftede cirka 10 fyldte mælkekasser på en vagt, og at medarbejderen normalt havde 2 vagter om ugen.

Arbejdstilsynet traf afgørelse med påbud om, at virksomheden straks skulle sikre, at unge ikke udsættes for fysiske belastninger, der på kort eller lang sigt er skadelige for deres sundhed.

Virksomhedens partsrepræsentant klagede over afgørelsen og anførte, at unge under 18 år efter bekendtgørelsen om unges arbejde f.eks. ikke kan udføre en opgave som at tømme et helt bur med fyldte mælkekasser, men at unge under 18 år ikke må løfte en fyldt mælkekasse finder ikke støtte i hverken den anførte hjemmel eller i de materialer, som Arbejdstilsynet henviser til i vejledningen til virksomheden.

Det blev desuden anført, at når Arbejdstilsynet vurderer løft som løft i $\frac{3}{4}$ arms rækkeafstand og undlader at inddrage den konkrete løfteteknik, allerede fordi løft er observeret, får tilsynets afgørelse karakter af skøn under (en endda ikke eksisterende) regel, hvorfor den må ophæves.

Regler

Det fremgår af § 60, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at der ved beskæftigelse af unge under 18 år ved arbejdets planlægning, tilrettelæggelse og udførelse skal tages hensyn til den unges alder, udvikling og helbredstilstand.

Det fremgår af § 13, stk. 1, i bekendtgørelsen om unges arbejde, at unge ikke må udsættes for fysiske belastninger, der på kort eller langt sigt er skadelige for deres sundhed eller udvikling, og unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås, jf. bekendtgørelsens bilag 6, nr. 9.

Det fremgår af bekendtgørelsens bilag nr. 6, at bilaget indeholder en ikke udtømmende liste over arbejde, som kan medføre andre sikkerheds- og sundhedsfarer, som unge under 18 år ikke må udføre.

Det fremgår af nævnet bilag, nr. 9, at der ved løft af tunge byrder, må tages særligt hensyn til den unges alder, køn og fysik, at løftet foretages tæt ved kroppen, og at byrdevægten i videst muligt omfang ikke overstiger 12 kg. Under tilsvarende hensyn skal det i enkelttilfælde tilstræbes, at der ikke foretages løft af byrder op til 25 kg. Hvis byrden bæres over afstand, skal der ske en forholdsmæssig reduktion i byrdevægten.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden straks skulle sikre, at unge ikke udsættes for fysiske belastninger, der på kort eller langt sigt er skadelige for deres sundhed.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved et tilsynsbesøg konstaterede, at en medarbejder, der var under 18 år, løftede mælkekasser med en vægt på 17,3 kg.

Nævnet lagde desuden vægt på, at der var tale om løft i $\frac{3}{4}$ arms afstand, løft i underarms afstand, samt løft med foroverbøjning af ryggen, og at det blev oplyst, at medarbejderen løftede ca. 10 fyldte mælkekasser på en vagt, og at medarbejderen normalt havde 2 vagter om ugen.

Nævnet bemærkede til klagen, at det efter regler om unges arbejde er hovedreglen, at unge under 18 år ikke må løfte over 12 kg. Undtagelsen hertil er, at de unge i enkelttilfælde kan løfte op til 25 kg, hvis det foregår under optimale løfteforhold.

Nævnet henviste i øvrigt til begrundelsen ovenfor, hvoraf det fremgår, at den unge, der var under 18 år løftede cirka 10 fyldte mælkekasser á 17,3 kg på en vagt, og at medarbejderen normalt havde 2 vagter om ugen. Hertil kommer, at der var tale om løft i $\frac{3}{4}$ arms afstand, løft i underarms afstand, samt løft med foroverbøjning af ryggen.

De konkrete løft ligger således uden for undtagelsen om enkelttilfælde. Løftene falder ind under hovedreglen, hvorfor påbuddet har hjemmel i bekendtgørelsen om unges arbejde. Nævnets afgørelse blev truffet af et enigt nævn (**J.nr. 2015-6070-36740**).

Sag nr. 5: Påbud om at undgå unødige fysiske belastninger ved arbejde i små stande med et skrånende gulv

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om at undgå unødige fysiske belastninger ved at stå i mindre stande med et skrånende gulv, idet de ansattes arbejdsstillinger på det skrånende gulv medførte, at medarbejderne stod med en øget fleksion eller ekstension af ankelledet eller med asymmetrisk belastning af ankelledet, hvilket øger belastningen af ankelled, knæled samt lænderyg.

Ved et tilsynsbesøg i en forretning konstaterede Arbejdstilsynet, at nogle af medarbejderne stod i stande, som havde få kvadratmeters frit gulvareal, svarende til cirka 7-10 kvadratmeter, og som havde et skrånende gulv.

Det blev oplyst, at medarbejdernes arbejdsdag er på op til 10 timer inklusive pauser, og at medarbejderne opholder sig størstedelen af deres arbejdsdag på standens areal.

Den daglige leder oplyste at være bekendt med, at en enkelt medarbejder har gener af at stå på det skrånende gulv.

Arbejdstilsynet afgav påbud til virksomheden om at undgå unødige fysiske belastninger i de mindre stande.

Virksomhedens partsrepræsentant klagede over påbuddet og anførte at Arbejdstilsynets kvalificering af fastlåshed består bl.a. i at beskrive stande med et gulv-areal fra 7-10 m² som "små stande" kendetegnet ved deres "begrænsede gulvareal". Arealet i disse åbne stande er mindst svarende til krav til gulvareal i lukkede arbejdsrum.

Partsrepræsentanten fandt desuden Arbejdstilsynets beskrivelse af et såkaldt "stillestående arbejde", hvor medarbejdere i de 30 minutter, hvor Arbejdstilsynet observerede de ansattes arbejde, stod stille og kun foretog enkelte skridt, er upræcis, idet tilsynet betegner arbejdet som stillestående trods et uoplyst antal skridt i en observationsperiode, som til gengæld oplyses at være kort.

Det blev desuden anført, at langvarigt arbejde i en og samme arbejdsstilling altid kan indebære en risiko, men at Arbejdstilsynet i dette tilfælde hverken kvalificerer varigheden eller arbejdsstillingen, og at Arbejdstilsynet indfører en ny og fra praksis ukendt fortolkning af tilsynets vurdering af arbejdsstillinger og arbejdsbevægelser.

Desuden savner Arbejdstilsynets beskrivelse belæg for, at underlaget skulle være ustabil, glat eller ujævnt eftersom Arbejdstilsynet alene har konstateret en stedvis mindre hældning og intet andet.

Regler

Det fremgår af § 38, stk. 1, i arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af § 7, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse, at arbejdet i alle led skal udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ud fra både en enkeltvis og samlet vurdering af de fysiske, ergonomiske og psykosociale forhold i arbejdsmiljøet, som på kort eller lang sigt kan have indvirkning på den fysiske eller psykiske sundhed.

Ved arbejde, som virker fysisk eller psykisk skadeligt eller belastende på kort eller lang sigt, kan Arbejdstilsynet stille krav om, at særlige arbejdsmiljømæssige foranstaltninger skal gennemføres. Sådanne foranstaltninger kan være særlige velfærdsforanstaltninger og andre arbejdsmiljømæssige foranstaltninger, som er nødvendige for at forebygge sygdom, nedslidning, ulykker m.v.

Hvor arbejdet i særlig grad kan bringe sikkerhed og sundhed i fare, kan Arbejdstilsynet, hvor denne fare ikke kan imødegås på anden måde, stille krav om pauser og begrænset arbejdstid for dette arbejde. Samme krav stilles, hvor der anvendes særligt arbejdstøj og personlige værnemidler.

Det fremgår af § 17, stk. 1, i samme bekendtgørelse, at unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås. Belastningen under arbejdet skal derfor være så lille, som det er rimeligt under hensyntagen til den tekniske udvikling.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om at undgå unødige fysiske belastninger i de mindre stande, som forhandler parfume og kosmetik i stueetagen i virksomheden.

Et flertal af nævnets medlemmer lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved et tilsynsbesøg konstaterede, at medarbejderne stod på et skrånende gulv enten mod eller med hældningen eller på tværs af hældningen.

Flertallet lagde i den forbindelse vægt på, at de ansattes arbejdsstillinger på det skrånende gulv medførte, at medarbejderne stod med en øget fleksion eller ekstension af ankelledet eller med asymmetrisk belastning af ankelledet, hvilket øger belastningen af ankelled, knæled samt lænderyg.

Flertallet lagde desuden vægt på, at medarbejderne har en begrænset mulighed for at variere deres arbejdsstillinger i løbet af dagen, dels på grund af arbejdets karakter og dels på grund af standens begrænsede areal.

Flertallet lagde endvidere vægt på, at medarbejdernes arbejdsdag er på op til 10 timer inklusiv pauser, og at medarbejderne opholder sig størstedelen af deres arbejdsdag på standens areal, hvor de er beskæftiget med opfyldning af varer, trimning af standens varer, ekspedition og samtale med kunder samt observation efter potentielle kunder.

Flertallet lagde endvidere vægt på, at medarbejdere havde daglige gener i lænderyggen eller knæene, når de arbejder i standene med skrånende gulv, og at det blev oplyst, at en enkelt medarbejder har gener af at stå på det skrånende gulv.

Flertallet bemærkede til klagen, at det er Arbejdstilsynets konstateringer samt oplysninger fra tilsynsbesøget, der er lagt til grund for afgørelsen, og at virksomhedens ledelse har bekræftet Arbejdstilsynets oplysninger fra de ansatte.

Flertallet bemærkede endeligt, at virksomhedens ansatte stod på det skrånede gulv, hvilket medførte, at de ansatte stod med en øget fleksion og ekstension af ankelledet eller asymmetrisk belastning af ankelledet, hvilket øger belastningen af ankelled, knæled samt lænderyg.

Flertallet fandt herved, at belastningen kan give anledning til gener i en sådan grad, at virksomheden skal sikre, at de unødige fysiske belastninger undgås. Nævnets afgørelse blev truffet af et flertal på 9 ud af nævnets 11 medlemmer.

Mindretalsudtalelse: Et mindretal på 2 af nævnets medlemmer vurderede, at Arbejdstilsynets afgørelse bør ophæves, fordi det ikke er dokumenteret, at der er sammenhæng mellem de ansattes gener og det skrånende gulv (**J.nr. 2014-6020-27343**).

Sag nr. 6: Fastholdelse af påbud om at sikre at arbejdet med valsning ved maskine ikke sker under forhold og omstændigheder, som frembyder særlig fare

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om, at en virksomhed straks skulle sikre, at valsning af skovle på virksomhedens valsemaskine ikke sker under forhold og omstændigheder, som frembyder særlig fare, idet virksomhedens ansatte, som betjente maskinen, placerede venstre hånd cirka 10 cm fra farlige valesammenløb.

Ved tilsynsbesøg på en virksomhed konstaterede Arbejdstilsynet, at virksomhedens ansatte under arbejde med en valsemaskine placerede venstre hånd på metalemnet, så der var cirka 10 cm ind til det farlige valesammenløb.

Dagen før tilsynsbesøget var der sket en arbejdsulykke ved maskinen i forbindelse med, at en ansat skulle forarbejde emner i virksomhedens valse. Valsens bevægelige dele greb fat i skadelidtes venstre hånd og trak hånden ind i valsen, således at den ansattes venstre pegefingertip samt det yderste led af tommel- og langefinger blev amputeret.

Arbejdstilsynet afgav påbud om, at virksomheden straks skulle sikre, at valsning ikke sker under forhold og omstændigheder, som frembyder fare.

Det blev i klagen anført, at den pågældende medarbejder, der kom til skade ved anvendelse af valse, var instrueret i, hvordan arbejdet med valsemaskinen skulle foregå, og at der var en risiko ved arbejdet, hvis der blev anvendt handsker, når der udføres arbejde ved valsemaskinen. Dette forbud blev overtrådt af den pågældende medarbejder på trods af, at medarbejderen havde modtaget instruktion.

Det blev desuden anført, at valsemaskinen opfylder de krav, der er beskrevet i Arbejdstilsynets vejledning om konstruktion og opstilling af maskiner og maskinanlæg, hvoraf det fremgår, at hvis maskiner ikke kan benyttes, skal der foran valserne findes en stang e.l., som skal være placeret sådan, at en person vil påvirke stangen med kroppen, hvis han uforvarende rækker sin hånd ind i farezonen.

Af Arbejdstilsynets foto ses netop en sådan stang til at afbryde maskinen, hvis der kommer legemsdele ind i farezonen, hvorved arbejdet ved og indretningen af valsemaskinen er sikkerheds- og sundhedsmæssig fuld ansvarlig.

Regler

Det fremgår af § 45, stk. 1, at maskiner, maskindele, redskaber og andre tekniske hjælpemidler skal være indrettet og skal anvendes således, at de sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarlige.

Det fremgår af § 4, stk. 1, i bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler skal ske på en sikkerheds- og sundhedsmæssig fuldt forsvarlig måde.

Det fremgår af § 9, stk. 1, i samme bekendtgørelse, at et teknisk hjælpemiddel kun må anvendes til de arbejdsfunktioner og under de betingelser, det er egnet til, så begrænsninger, der følger heraf, ikke overskrides til fare for sikkerhed eller sundhed.

Det fremgår af § 9, stk. 3, i samme bekendtgørelse, at anvendelsen ikke må ske under forhold og omstændigheder, som frembyder særlig fare, medmindre der er truffet effektive sikkerhedsforanstaltninger herimod.

Afgørelse

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud om, at virksomheden straks skulle sikre, at valsning af skovle ikke sker under forhold og omstændigheder, som frembyder særlig fare.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet ved tilsynsbesøg ved demonstration af anvendelsen af virksomhedens valsemaskine konstaterede, at når virksomhedens ansatte betjener maskinen, placeres venstre hånd på metalemnet, så der er cirka 10 cm ind til det farlige valesammenløb.

Nævnet lagde i den forbindelse vægt på, at maskinen kører, mens venstre hånd placeres på valse, således at der er en risiko for, at den ansatte, der betjener maskinen kan komme i berøring med farlige bevægelige dele og dermed udsættes for fare for alvorlig personskade i form af klemning af den ene hånd, som anført af Arbejdstilsynet i begrundelsen for påbuddet.

Nævnet fandt, at det forhold, at der dagen forinden Arbejdstilsynets tilsynsbesøg var sket en ulykke i forbindelse med, at den skadelidte ansatte skulle forarbejde ledeskovle i virksomhedens valse, understøtter grundlaget for påbuddet.

Det blev til Arbejdstilsynet om ulykken oplyst, at valsens bevægelige dele greb fat i skadelidtes venstre hånd og trak hånden ind i valsen, således at den ansattes venstre pegefingre samt det yderste led af tommel- og langefinger blev amputeret.

Nævnet lægger desuden til grund for afgørelsen, at oplysninger og demonstration af anvendelse af maskinen blev bekræftet af virksomhedens produktionsleder ved Arbejdstilsynets tilsynsbesøg.

Nævnet lægger endeligt til grund for afgørelsen, at der er en sikkerhedsafbryder på valsen, der kan betjenes med foden.

Nævnet bemærkede til klagen, at det er arbejdsgiverens ansvar, at virksomhedens maskine til enhver tid kan anvendes sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Det er således arbejdsgivers ansvar, at de ansatte udfører arbejdet i overensstemmelse med virksomhedens instruktioner.

Nævnet bemærkede desuden, at brugen af handsker ikke er et forhold Arbejdstilsynet har lagt til grund for vurdering af, om valsen anvendes sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, hvorved det ikke er et forhold, nævnet har lagt vægt på i vurderingen.

Med hensyn til Arbejdstilsynets vejledning om konstruktion og opstilling af maskiner og maskinanlæg, omhandler denne ikke anvendelsen af maskiner.

Nævnet bemærkede i den forbindelse, at Arbejdstilsynet ikke har afgivet et påbud om indretningskrav af valsemaskinen, men derimod et påbud om anvendelse af maskinen.

Nævnet bemærkede endelig, at det forhold, at der dagen forinden Arbejdstilsynets tilsynsbesøg var sket en ulykke, understøtter grundlaget for påbuddet. Nævnets afgørelse blev truffet af et enigt nævn (**J.nr. 2015-6041-32470**).

Nyhedsbreve fra Arbejdsmiljøklagenævnet (AMK) kan findes på www.ast.dk

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejdsmiljøklagenævnets sekretariat.
Ansvarlig for nyhedsbrevet er souschef / chefkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 6189 7443.
